

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครุผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ จำแนกตาม สถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวม และรายด้าน และ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการแก้ไข ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครุผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ ประชาชน ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครุผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำนวน 176 โรงเรียน และ กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครุผู้จัดทำ แผนกลยุทธ์ มาโรงเรียนละ 3 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 363 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

สรุปผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จากการวิจัยปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังค่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 363 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำ แผนกลยุทธ์ และครุผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ ซึ่งมีจำนวน 121 คน เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 33.33 โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 77.70 ส่วนที่เหลือปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวน มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ตามลำดับ

2. ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษาสถานภาพ ของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.95$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.95$) ด้านการกำหนด ตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.94$) ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.92$) และ ด้านการกำหนดผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.88$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบร้า ผู้บริหารมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของ โรงเรียน ($\bar{x} = 3.03$) ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.00$) ด้านการกำหนด ตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.96$) ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.94$) และด้านการกำหนดผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.84$) ตามลำดับ

หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.90$) ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.79$) ด้านการกำหนดผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.79$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.79$ และด้านการกำหนดทิศทางของ โรงเรียน ($\bar{x} = 2.73$) ตามลำดับ

ส่วนครุภู่จัดทำแผนกลยุทธ์มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.09$) ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.05$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.03$) ด้านการกำหนดผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 3.00$) และด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ และผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.97$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามบุคลากรของโรงเรียน พบร้า โรงเรียนบุคลากร มีปัญหาการจัดทำ แผนกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษา สถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.97$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.96$)

ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.95$) ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.94$) และ ด้านการกำหนดผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.90$) ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนน่าดีให้ผู้ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกค้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.94$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.92$) ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.88$) ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.82$) และ ด้านการกำหนดผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 2.79$) ตามลำดับ

2.1 ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3

ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือการกำหนดค่าน้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.06$) การวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.04$) และ การจำแนกประเด็นสำคัญในแต่ละปัจจัยของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.04$)

ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การวางแผนเพื่อศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.09$) การกำหนดปัจจัยภายนอกและภายในที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.08$) และ การกำหนดน้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.08$) ตามลำดับ

หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจำแนกประเด็นสำคัญในแต่ละปัจจัยของสถานภาพแวดล้อมภายนอกและภายในในของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.96$) การเขียนข้อความของแต่ละปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอก

ของโรงเรียนให้สมบูรณ์ชัดเจน ($\bar{x} = 2.94$) และ การวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.93$) ตามลำดับ

ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนว่า ทุกข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดน้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.26$) ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับผลผลิตหลักของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.19$) และการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.18$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พนว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การวางแผนเพื่อศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.07$) การวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.05$) และการจำแนกประเด็นสำคัญในแต่ละปัจจัยของสถานภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.02$) ตามลำดับ

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนว่า ทุกข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การเขียนข้อความของแต่ละปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนให้สมบูรณ์ชัดเจน ($\bar{x} = 3.11$) การจำแนกประเด็นสำคัญในแต่ละปัจจัยของสถานภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.09$) และ การสะท้อนผลที่แท้จริงจากการประเมินสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.01$) ตามลำดับ

2.2 ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือการเชื่อมโยงการกำหนดทิศทางของโรงเรียนกับผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 3.05$) การเชื่อมโยงข้อมูลจากผลการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนมากำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.00$) และการกำหนดทิศทาง

ของโรงเรียนให้ครอบคลุม สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความคาดหวังของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.97$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกความสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ค้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อนี้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การเชื่อมโยงการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน ให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 3.06$) การเชื่อมโยงการกำหนดทิศทางของโรงเรียนกับ ผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 3.05$) และ การเชื่อมโยงข้อมูลจากการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนมากำหนดทิศทางของโรงเรียน การกำหนดทิศทางของโรงเรียนให้ครอบคลุม สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความคาดหวัง ของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.02$) ตามลำดับ

หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ค้านการกำหนดทิศทาง ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การเชื่อมโยงข้อมูลจากการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนมากำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.88$) การเชื่อมโยงการกำหนดทิศทางของโรงเรียนกับผลการประเมินสถานภาพ ของโรงเรียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 2.86$) การกำหนดเป้าหมายผลผลิตหลักโรงเรียน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายผลผลิตหลักของหน่วยงานที่เห็นอื่นไป ($\bar{x} = 2.80$) ตามลำดับ

ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ค้านการกำหนดทิศทาง ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดทิศทางของโรงเรียนให้ครอบคลุม สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความคาดหวัง ของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.26$) ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับเป้าหมายผลผลิตหลัก ($\bar{x} = 3.24$) และการเชื่อมโยงการกำหนดทิศทางของโรงเรียนกับผลการประเมินสถานภาพ ของโรงเรียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 3.24$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกความนาคโรงเรียน พบว่า โรงเรียนนาคเด็ก มีปัญหาการจัดทำ แผนกลยุทธ์ค้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อนี้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปหน้าอย 3 อันดับแรก คือ การเขื่อมโยงการกำหนดทิศทางของโรงเรียนกับผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 3.07$) การเขื่อมโยงข้อมูลจากผลการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนมากำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.02$) และการกำหนดทิศทางของโรงเรียนให้ครอบคลุม สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความคาดหวังของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.99$) ตามลำดับ

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหน้าอย 3 อันดับแรก คือ การเขื่อมโยงการกำหนดวิสัยทัศน์ พัณฑิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 3.01$) การเขื่อมโยงการกำหนดทิศทางของโรงเรียนกับผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 2.99$) และ การเขื่อมโยงข้อมูลจากผลการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนมากำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.94$) ตามลำดับ

2.3 ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นชั้นที่ 1-3

ด้านการกำหนดผลผลิตหลักโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหน้าอย 3 อันดับแรก คือการกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = 3.07$) การกำหนดเป้าหมายที่เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อนักเรียนหนึ่งคนในแต่ละระดับชั้น ($\bar{x} = 3.04$) และ การกำหนดเป้าหมายโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ($\bar{x} = 2.98$)

ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดผลผลิตหลักโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหน้าอย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดเป้าหมายที่เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อนักเรียนหนึ่งคนในแต่ละระดับชั้น ($\bar{x} = 3.06$) การกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = 3.03$) และ การกำหนดเป้าหมายโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ($\bar{x} = 3.00$) ตามลำดับ

ทั้งนี้การจัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดผลผลิตหลักโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหน้าอย 3 อันดับแรก คือ การกำหนด

เป้าหมายที่เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อนักเรียนหนึ่งคนในแต่ละระดับชั้น ($\bar{x} = 2.99$) การกำหนดคเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = 2.95$) และการกำหนดเป้าหมายโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ($\bar{x} = 2.89$) ตามลำดับ

ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดผลผลิตหลักโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = 3.23$) การกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = 3.06$) และการกำหนดเป้าหมายโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ($\bar{x} = 3.05$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดผลผลิตหลักโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = 3.10$) การกำหนดเป้าหมายที่เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อนักเรียนหนึ่งคนในแต่ละระดับชั้น ($\bar{x} = 3.02$) และการกำหนดเป้าหมายโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ($\bar{x} = 2.98$) ตามลำดับ

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดผลผลิตหลักโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดเป้าหมายที่เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อนักเรียนหนึ่งคนในแต่ละระดับชั้น ($\bar{x} = 3.07$) การกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x} = 2.99$) และการกำหนดเป้าหมายโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ($\bar{x} = 2.98$) ตามลำดับ

2.4 ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3

ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือการเรียนกลยุทธ์ให้เป็นข้อความที่กระตุนเร้าใจต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.07$) ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางเลือก ($\bar{x} = 3.01$) และ

การเขียนข้อความเชิงกลยุทธ์จากการสัมภาษณ์ , การจำแนกความแตกต่างระหว่างกลยุทธ์ระดับโครงการ ระดับแผนงานและระดับโรงเรียน , การเชื่อมโยงกลยุทธ์ระดับโครงการระดับแผนงานและระดับโรงเรียนให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน , การเชื่อมโยงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานภาพของโรงเรียนและการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.99$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การนำข้อความเชิงกลยุทธ์มาวิเคราะห์จัดกลุ่ม ($\bar{x} = 3.17$) การเขียนกลยุทธ์ให้เป็นข้อความที่กระตุนเร้าใจต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.15$) และการเขียนข้อความเชิงกลยุทธ์จากการสัมภาษณ์ ($\bar{x} = 3.13$) ตามลำดับ

หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจำแนกความแตกต่างระหว่างกลยุทธ์ระดับโครงการ ระดับแผนงานและระดับโรงเรียน ($\bar{x} = 2.92$) การเชื่อมโยงกลยุทธ์ระดับโครงการระดับแผนงานและระดับโรงเรียนให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 2.88$) และการเขียนกลยุทธ์ให้เป็นข้อความที่กระตุนเร้าใจต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 2.88$) ตามลำดับ

ครุภูจัดทำแผนกลยุทธ์มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ ($\bar{x} = 3.20$) ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางเลือก ($\bar{x} = 3.19$) และการเขียนกลยุทธ์ให้เป็นข้อความที่กระตุนเร้าใจต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.17$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การเขียนกลยุทธ์ให้เป็นข้อความที่กระตุนเร้าใจ

ต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.11$) การเชื่อมโยงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานภาพของโรงเรียน และการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.03$) และ ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางเดือก ($\bar{x} = 3.03$) ตามลำดับ

ส่วนโรงเรียนขาดใหม่ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

3 อันดับแรก คือการนำข้อความเชิงกลยุทธ์มาวิเคราะห์จัดกลุ่ม ($\bar{x} = 3.15$) การจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ ($\bar{x} = 3.06$) และ ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดทำตารางสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.00$) ตามลำดับ

2.5 ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3

ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลักโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัด ($\bar{x} = 2.98$) การกำหนดตัวชี้วัดด้านปริมาณ โดยการใช้อัตราส่วน ร้อยละ หรือ สัดส่วน ($\bar{x} = 2.96$) และ การกำหนดการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของตัวชี้วัดด้านคุณภาพ ($\bar{x} = 2.96$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พนบว่า ผู้บริหารมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลักโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของตัวชี้วัดด้านคุณภาพ ($\bar{x} = 3.02$) การกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพโดยการใช้อัตราส่วน ร้อยละ หรือ สัดส่วน ($\bar{x} = 3.01$) และ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัด ($\bar{x} = 3.00$) ตามลำดับ

หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลักอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนบว่า ทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของตัวชี้วัดด้านคุณภาพ ($\bar{x} = 2.98$) ตัวชี้วัดเกี่ยวกับด้านทุนซึ่งเป็นค่าใช้จ่าย เช่นค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ($\bar{x} = 2.94$) และ

การกำหนดตัวชี้วัดค้านปริมาณโดยการใช้อัตราส่วน ร้อยละ หรือ สัดส่วน ($\bar{x} = 2.93$)

ตามลำดับ

ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ค้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลักโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัด ($\bar{x} = 3.08$) การกำหนดตัวชี้วัดค้านปริมาณโดยการใช้อัตราส่วน ร้อยละ หรือ สัดส่วน ($\bar{x} = 3.01$) และการกำหนดตัวชี้วัดค้านคุณภาพโดยการใช้อัตราส่วน ร้อยละ หรือ สัดส่วน ($\bar{x} = 3.00$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ค้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลักโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัด ($\bar{x} = 3.02$) การกำหนดตัวชี้วัดค้านปริมาณโดยการใช้อัตราส่วน ร้อยละ หรือ สัดส่วน ($\bar{x} = 2.99$) และ การกำหนดการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของตัวชี้วัดค้านคุณภาพ ($\bar{x} = 2.95$) ตามลำดับ

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ค้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลักโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดตัวชี้วัดค้านคุณภาพโดยการใช้อัตราส่วน ร้อยละ หรือ สัดส่วน ($\bar{x} = 3.01$) ตัวชี้วัดเกี่ยวกับต้นทุนซึ่งเป็นค่าใช้จ่าย เช่นค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก ค่าน้ำค่าไฟฟ้า ($\bar{x} = 3.00$) และ การกำหนดการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของตัวชี้วัดค้านปริมาณ, การกำหนดการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของตัวชี้วัดค้านคุณภาพ ($\bar{x} = 2.98$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์มากกว่าหัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ค้านการกำหนดพิศทางของโรงเรียน และ ค้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหา

การจัดทำแผนกลยุทธ์มากกว่าหัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ ส่วนค้านการกำหนดผลผลิตหลัก และ ค้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก นั้น ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเรียนเพิ่มระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบร่วมกัน ทั้งโดยรวม และรายค้าน ไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครุภูษ์จัดทำแผนกลยุทธ์ ได้เสนอแนะ การแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 เรียงลำดับ ตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 34.67 รองลงมาคือ ควรจัดทำแผนกลยุทธ์แจกให้ทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.67 และควรออกนิเทศ ติดตามผลการจัดทำแผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่องตามโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.33 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีประเด็นนำเสนอในนำเสนอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครุภูษ์รับผิดชอบจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ การจัดทำแผนกลยุทธ์เป็นเรื่องที่ใหม่อยู่ ทำให้การดำเนินการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนนั้นจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมารับผิดชอบในการดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยคนที่เข้าอบรมจะเป็นผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์เท่านั้น คนที่ทำงานจริง ๆ อย่าง ครุภูษ์จัดทำแผนกลยุทธ์กลับไม่ได้เข้ารับการอบรมด้วย ซึ่งจากเหตุผล ที่กล่าวมาทำให้ปัญหา การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล ชินภักดี (2546 : บทคัดย่อ) พบร่วมกับ บุคลากร โดยรวมมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรารุษ หาคน (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบร่วมกับ ครุอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุตรธานี มีปัญหา

ในการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประจำวัน จันทวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการวางแผนปฎิบัติการประจำปี ของวิชาลัยการอาชีพ จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์รวมทุกด้าน และจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครูผู้รับผิดชอบจัดทำแผนกลยุทธ์ ยังไม่เข้าใจในหลักการจัดทำแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียน เท่าที่ควร เพราะการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพียงแค่ครั้งเดียว และระยะเวลาที่จัดอบรม ก็จำกัด ทำให้ได้รับความรู้ และเกิดความเข้าใจ ไม่มากเท่าที่ควร ประกอบกับทางสำนักงาน เขคพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์เขต 2 ไม่ได้ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการ อย่างต่อเนื่องทำให้ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ มีปัญหา การจัดทำแผนกลยุทธ์รวมทุกด้าน และจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ งานวิจัยของพรพิมล ชินภักดี (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรจำแนกตามสถานภาพ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับค่าเฉลี่ยมากไปหน่อย คือ ด้านการกำหนด กลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน และด้านการศึกษาสถานภาพ ของโรงเรียนและสอดคล้องกับสนอง ปานเชียงวงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยปัญหา การวางแผนปฎิบัติการประจำปีของโรงเรียนประจำ ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูสายผู้สอน มีปัญหาการวางแผนปฎิบัติการประจำปีของโรงเรียนประจำ ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอ่อนทองทุ่งฝน จังหวัดอุตรธานี รวมทุกด้าน และจำแนก เป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย เบ้าหล่อเพชร (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการวางแผนการบริหารตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน และครูอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการวางแผนของโรงเรียนประจำ ศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี โดยรวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียน ขนาดใหญ่ มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนกลยุทธ์เป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่ สำหรับโรง เรียนทั้งสองขนาด ทำให้การดำเนินการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบการจัดอบรม ให้ความรู้กับผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์เพียงแค่สองคน แต่ในการจัดทำ

แผนกลยุทธ์ฯ นั้นจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมารับผิดชอบในการดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้และความเข้าใจเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ และการถ่ายทอด ของผู้ที่เข้ารับการอบรมกิโนรชัดเจนเท่าที่ควร ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้ทั้งโรงเรียน ขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย เบ้าหล่อเพชร (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน และครุอัจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีทัศนะ ต่อปัญหาการวางแผนการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทุกด้านและรายค้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสนอง ปานเชียงวงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยปัญหาการวางแผนปฎิบัติการประจำปีของ โรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการวางแผนปฎิบัติการประจำปีของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งฝน จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาด โรงเรียน พบว่า ทั้ง โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาร่วมทุกด้าน และเป็นรายค้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของ โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครุผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน และ รายข้อพบว่า ทุกด้านและทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านและรายข้อ ที่สำคัญและมีปัญหามากที่สุด 3 ลำดับแรก ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษาสถานภาพของ โรงเรียน และด้านการกำหนดกลยุทธ์ของ โรงเรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด โดยข้อที่มีปัญหាដันค้นแรกของ ด้านการศึกษาสถานภาพของ โรงเรียน คือ การกำหนดน้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของ โรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า ก่อนที่จะวิเคราะห์ ศักยภาพขององค์กรออกมาก ได้นั้นจะต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โรงเรียน โดยให้คณะกรรมการที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ได้กำหนดน้ำหนัก ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของ โรงเรียนว่ามีสิ่งใดบ้างที่ เป็นอุปสรรค หรือโอกาส เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์หาจุดแข็งจุดอ่อนของ โรงเรียนต่อไป ซึ่ง คณะกรรมการในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ส่วนใหญ่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่อง การจัดทำแผนกลยุทธ์ ทำให้ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการกำหนดน้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของ โรงเรียน ถึงแม้ว่าผู้บริหาร และหัวหน้าจัดทำ แผนกลยุทธ์ จะผ่านการอบรมมาแล้ว แต่ก็ยังมีบางประเด็นที่ยังไม่เข้าใจหลักในการกำหนด

น้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียนอยู่ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้มีความเห็นว่าการกำหนดน้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในใน กับสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียนนั้นมีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ ส่วนข้อที่มีปัญหาอันดับแรกของค้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน คือ การเขียนกลยุทธ์ให้เป็นข้อความที่กระตุ้นเร้าใจต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพราะว่า การที่จะคิดหาข้อความที่จะสามารถกระตุ้นความรู้สึกหรือเร้าความสนใจของบุคลากรในโรงเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เขียนไว้นั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะการที่จะโน้มน้าวจิตใจ หรือความรู้สึกของบุคคลนั้นจะต้องใช้หลักการทางจิตวิทยา และจะต้องใช้เวลาพอสมควร แต่นี่จะใช้ข้อความเขียนเพื่อให้เป็นสื่อกระตุ้นเร้าความสนใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานนั้นมีปัญหามากที่สุด ในค้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พรพิมล ชินภักดี (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรโดยรวมมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา เรียงตามอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ค้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ค้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน และค้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน

2.2 ค้านการกำหนดคัวชี้วัดและผลลัพธ์ของผลผลิตหลัก เป็นค้านที่มีปัญหารองเป็นอันดับที่ 2 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาที่สุด คือ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดคัวชี้วัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เรื่องของการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนนั้น เป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่สำหรับโรงเรียน เพราะก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมาทำแผนกลยุทธ์นั้นแต่ก่อนใช้คำว่าแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งครูจะมีความรู้ความเข้าใจและมีความชำนาญในการจัดทำ แต่พอเปลี่ยนมาให้โรงเรียนจัดทำแผนกลยุทธ์ นั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะลำบากสำหรับครู เพราะนอกจากปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดคัวชี้วัด แล้วยังมีในส่วนของแหล่งข้อมูลที่จะศึกษาเอกสาร ก็ไม่มี หรือถ้ามีก็อยู่ไกล ตามห้องสมุด หรือสำนักวิทยាលะการของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการไปศึกษาค้นคว้า จะสืบค้นทางอินเตอร์เน็ท สภาพของโรงเรียนส่วนใหญ่ ก็ยังไม่มีคู่สาขารสชาติพันธุ์ ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้เรื่องของ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การกำหนดคัวชี้วัด เป็นสิ่งที่มีปัญหามากที่สุด ในค้านการกำหนดคัวชี้วัดและผลลัพธ์ของผลผลิตหลัก

3. ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า ทุกด้านและทุกข้อมูลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุดของโรงเรียนแต่ละขนาดมีดังนี้

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ ของโรงเรียนมากที่สุดคือ ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด คือ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการตามกลยุทธ์นั้น เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้ และความเข้าใจในการจัดทำ หรือกำหนดขึ้นมา ซึ่งการที่จะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวนั้น จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการศึกษาหากความรู้เพิ่มเติม เพื่อการเข้าอบรมเพียงครั้งเดียว กับเอกสารที่แจกให้นักศึกษาไม่เพียงพอ ผู้ที่รับผิดชอบจะต้องศึกษาหากความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา หรือทางเวปไซด์ในอินเตอร์เน็ต ซึ่งแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาในการศึกษาค้นคว้าของบุคลากรครู ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เพราะอยู่ไกลเกินไป และข้อจำกัดในหลายเรื่อง ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมา ส่งผลให้โรงเรียนขนาดใหญ่เห็นว่า มีปัญหาในเรื่อง การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัด ในด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์และผลผลิตหลัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเลี้ยง คำชู (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีการดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ด้านการกำหนดวิธีทักษะ พัฒนา ปั้นชัก ปั้นหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จ อยู่ในระดับดี

3.2 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนมากที่สุดคือ ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด คือ การกำหนดค่าน้ำหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียน ทั้งนี้ เพราะว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน คือ มีบุคลากรจำนวนน้อย มีภาระหนักที่ประจำ คือ งานสอนมาก และปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือจากงานสอนอีกหลากหลาย ผู้รับผิดชอบไม่มีความชำนาญด้านการจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนไม่เป็นปัจจุบัน และไม่ครอบคลุม ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ตลอดจนเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ยังขาดแคลนจำนวนมาก ทำให้การศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนมีปัญหามากกว่า

ค้านอื่น ๆ ซึ่งการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจมากพอสมควร จึงจะสามารถทำได้ การเข้ารับการอบรมเพียงแค่ครั้งเดียวและใช้เวลาไม่กี่วันอาจจะไม่เข้าใจกระบวนการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว การกำหนดหนักปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในกับสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า เป็นปัญหามากที่สุด ในการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของบุญเลี้ยง คำชู (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน คือบุคลากร ขาดความรู้ ความสามารถ ไม่ปฏิบัติตามแผน และขาดความกระตือรือร้น และ ไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พรพิมล ชินกัคดี (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรโดยรวมมีปัญหา การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับประณมศึกษา เรียงตามอันดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อยคือ ค้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ค้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน และค้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน

4. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของกลุ่มคัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เพราะว่า ใน การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนนั้น บุคลากรทั้ง 3 คน คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครูผู้รับผิดชอบจัดทำ แผนกลยุทธ์ นั้นมีบทบาทหน้าที่ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยผู้บริหารนั้นจะเป็นผู้ให้ นโยบายให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ส่วน หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์ ก็จะเป็นผู้วางแผน กำหนดกรอบงานที่จะต้องดำเนินการ และแบ่งหน้าที่ให้ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์เป็นผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินการจัดทำ รวมทั้งจัดพิมพ์เพื่อทำเป็นรูปเล่ม ซึ่งจากบทบาทหน้าที่ในการจัดทำ แผนกลยุทธ์ที่แตกต่างกันเช่นนี้ ทำให้มีความเห็นต่อระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของ โรงเรียน ที่ต่างกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลี้ยง คำชู (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนประณมศึกษา สังกัดสำนักงานการประณมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนประณมศึกษามีการดำเนินงาน สร้างแผนกลยุทธ์ โดยรวม มากกว่าครูอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับ ราวนุช หาคน (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ระดับ โรงเรียนนั้นคือ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอุตรธานี พบว่า ครูอาจารย์ ที่มีส่วนร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยรวมมากกว่าคณะกรรมการ จัดทำแผนกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับ พรพิมล ชินกัคดี (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับประณมศึกษา

อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พนวจ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา มีปัญหาในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พนวจ ด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียน ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน และด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่า ใน การศึกษาสถานภาพของโรงเรียน การกำหนดทิศทางของโรงเรียน และการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์ และครูผู้รับผิดชอบจัดทำแผนกลยุทธ์ ได้ปฏิบัติหน้าที่และดำเนินการตามกระบวนการที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้ชัดของ เรื่องการให้นโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมองว่าปัญหา การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ในด้านการศึกษาสถานภาพของ โรงเรียน ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน และ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน นั้นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลี้ยง คำชา (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงาน สร้างแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษามีการดำเนินงานด้านการวิเคราะห์ภารกิจ ของหน่วยงานและด้านกลยุทธ์กลยุทธ์การพัฒนา มากกว่าครูอาจารย์ อายุที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ส่วนด้านการกำหนดผลผลิตหลัก และ ด้านการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ และ ผลผลิตหลัก นั้น ไม่แตกต่างกัน เพราะว่า ใน การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนนั้น ทุกฝ่าย ต่างมีความมุ่งหวังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือ การกำหนดผลผลิตหลัก ซึ่งอาจจะเป็น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หรือนักเรียนที่มีคุณภาพ และ ด้านการกำหนดตัวชี้วัด ผลลัพธ์ และ ผลผลิตหลัก ซึ่งจะต้องกำหนดให้ตรงกันเพื่อที่จะสามารถวัดได้ว่า โรงเรียนดำเนิน การบรรลุความแผนกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครูผู้รับผิดชอบจัดทำแผนกลยุทธ์ ต้องปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน และมองเห็นปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พรพินล ชินภักดี (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหา การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พนวจ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา มีปัญหาในการจัดทำ แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดต่างกัน พนว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะว่า โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ทั้งสองขนาดก็อ ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่นั้น ได้ส่งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนกลยุทธ์ และครูผู้รับผิดชอบจัดทำแผนกลยุทธ์ เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเหมือนกันทุกโรงเรียน ทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเหมือนกัน ดังนั้นมีอลงมือปฏิบัติจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนจึงมีปัญหาที่เกิดขึ้นคล้ายคลึงกัน จากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้ระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับราษฎร หาคน (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียนมีขั้นตอนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับบุญลุ่ยเลียง คำชู (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า บุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ และในโรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมและทุกด้าน มีการดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์มากกว่าบุคลากร โรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับสนอง ปานเชียงวงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัย พนว่า ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครุศาสตร์ผู้สอน ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหาร ผู้ช่วย และครุผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่ พนว่า ปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การดำเนินการยังไม่ประสบผลสำเร็จซึ่งควรมีการนิเทศ

ติดตาม เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้มากขึ้น โดยการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชน เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.3 โรงเรียนควรมีการประเมินผลจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ควรขับเคลื่อนเชิงปฏิบัติการทบทวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้กับผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นและสามารถนำไปปัจจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2.2 ควรวิจัยระดับความต้องการของชุมชนในการเข้าร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน

2.3 ควรวิจัยระดับการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2

**มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**